

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare : Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

strada Francisc Nr. 17.

ABONAMENTELE :

Pentru monarhia austro-ungară :

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate :

Pe un an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori :

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Haliș, notar.

Constantin Jescu, țăran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERȚIUNILE :

Un rând petiț sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

Cernăuț, 26 Dec. 1906.

În ultimul număr al revistei »Neamul Românesc« notarul din Seletin Dr. Nicu Blindu lasă să resune glasul său cu privire la situația politică actuală. O face poate din bună inimă românească și cu cele mai frumoase intențiuni, însă cu durere trebuie să constatăm, că D-Sa petrecind de atita vreme în părțile rutene ale Seletinului și neinteresându-se de mersul afacerilor publice din centrul țării, vede lucrurile printr'o priză — de tot ciudată, așa că mai-că nu-l mai recunoaștem pe Blindul nostru de odinioară.

În deosebi dl Blindu se află cu desăvârșire în eroare când susține, că nemulțămirea și desbinările actuale din sinul națiunii noastre sînt puse la cale în mod meștesugit de ziarul nostru, a cărui apariție o condamnă cu toată gravitatea. Fact este, că desbinarea aceasta, care prin apariția ziarului nostru a fost numai *remarcată*, exista deja demult în mod latent în sinul națiunii noastre și chiar însuși dl Blindu o condece involuntar cînd spune, că o parte din membrii fostului partid popular cu Dr I Flondor în frunte se retrase din politică. Între aceștia se numără și Dr. Blindu și foarte mulți alții, cari au refuzat și refuză orice concurs al lor în lupta noastră națională. Aceasta nu se poate privi de un simptom sănătos, ci este o *mare scădere*, considerînd că și de altfel sîntem foarte puțini cei ce putem colabora la progresul național. Sau poate crede domnul Blindu că retrăgîndu-ne cu toții, chiar de-am păstra »cea mai obiectivă și cea mai loială neutralitate« față cu cei doi-trei politicieni activi, am pute izbuti mai lesne în ori-ce întreprindere națională? Noi credem că numai prin conlucrarea tuturor se pot obține succese trainice. Această conlucrare trebuie însă să fie posibilă mai întăiu. Ea însă, durere, nu se putea afla nici mult înainte de apariția ziarului nostru; ba și mai mult: divergențele și nemulțămirea clocoteau latente ca lava unui vulcan năprasnic, amenințînd în tot momentul cu izbucnirea lor. Așa la adunarea generală a Centralei din 21 Mai a. c. s'a arătat pentru prima dată că între noi nu există unirea necesară și nici sinceritatea adevărată. De atunci și unii și alții ne-am măsurat cu privirile în-

cruntate. Ba, aripa noastră cea mai extremă, crezînd că cel mai bun expedient pentru aplanarea neînțelegerilor și accelerarea unei acțiuni de organizare a națiunii noastre ar fi ținerea de adunări populare, în cari să fie trase în discuție public toate neajunsurile existente, chiar și atitudinea acelor ce se cred de infailibili și stăpîni absoluți pe situație, începuse cu ținerea acestor adunări. Scopul lor era să dăm un »memento« nu numai conducătorilor politici ai neamului nostru, ci la toți capii noștri naționali, că nu mai poate merge și de-acu înainte ca în prezent, cînd stările de lucruri din tabăra romînă sînt atît de disolvate, iar puterile noastre atît de răzlețe și necontrolate, încît fie-care individ, pe scoteala proprie, poate înscena acțiuni politice de importanță incomensurabilă. Nici decum alt exemplu decît cel dat de democrați înainte de trei ani.

În pacea încheiată la 1905 nu mai credea nime, nici din tabăra democrată și nici din a noastră, iar dirigența națională cea compusă în pripă în mod provizor din vro 80 de inși, se redusese la un număr disparent de membri, cari diabia în urma detunăturii din Suceava și-au adus aminte că e bine să se întrunească spre a discuta afacerile noastre publice cele mai cardinale. Și tot numai din întimplare, prin mijlocirea unui profesor universitar, s'au apropiat cele două tabere, încercînd o prospătă împăcare. Conferințele acestea, adese foarte vehemente, au durat săptămîni întregi și se ajunsese în sfîrșit la o înțelegere.

S'a și ales o comisiune compusă din opt inși, cari aveau să formuleze modalitățile unei împăcări și înțelegeri trainice, ce avea să se încheie în adunări publice, convocate anume pentru scopul acesta, cu un program bine chibzuit și hotărît de acea comisiune. Aveau să fie eliminate din ordinea zilei toate chestiunile de interes personal și totul ce nu se potrivea pentru discuție într'o adunare publică și numai afacerile de interes general național erau să fie puse la ordinea zilei, iar toți cei ce luase parte la discuțiile prealabile de împăcare erau obligați a promova în adunări din răspuneri cauza împăcării și a bunei înțelegeri între toți Romînii acestei țări, apărîndu-se

reciproc, în caz că din public s'ar fi ridicat noave acuze contra unuia sau altuia din politicienii actuali. Era o însuflețire sîntă și de sigur că totul s'ar fi făcut spre cea mai deplină mulțămire a tuturor, dacă nu s'ar fi ivit niște obstacole regretable, cari au zădărnicit tot succesul cel bun.

Mai întii de toate să nu uităm dispoziția psihologică în care ne aflam atunci cu toții. Dacă ne aducem aminte cum a procedat dl Dr. Florea Lupu față cu amplexiunii romîni din departamentul berei și al țării dela comitetul țării și știm că acei amplexiuni nu aparțineau partidului »democrat«, ci celui »pus; dacă considerăm manevrel aceluiaș domn cu prilejul seratei societății »Junimea« în Dorna, cînd în mod ostentativ i-a reținut pe învățătorii romîni, cari venise din depărtări anume spre acest scop, dela participare la serată; cînd mai punem în cumpănă și totala ignorare și nesfîrșitul dispreț din partea numitului domn față de partidul opus, pentru care și atunci tot aceleași vorbe frumoase de laudă și premărire avea întocmai cum le are și azi și cum le aduce la expresie fără rezervă în organul său publicistic; dacă mai considerăm, că la ședințele numitei comisiuni nici nu a aflat de bine a se arata, iar la toate ședințele prealabile pentru împăcare a accentuat că dînsul numai în numele propriu discută și nu poate garanta pentru ceilalți »democrați«; în sfîrșit dacă știm că pentru adunarea din Homor a mobilizat învățătorimea sub cuvînt că acea adunare e o tabără de inimici ai poporului românesc, în special al partidului democratic, ceea ce era absolut neadevărat și despre ce și însuși s'ar fi convins de-ar fi avut curajul să stea față în față, dîndu-și seama ca un barbat întreg, dacă cineva ar fi cutezat să-l tragă la răspundere pentru ceva, nu însă preferînd a se cerea dubiosul triumf al unei fugi mascate; — ear mai pe sus de toate dacă ne aducem aminte în ce mod revoltator ne-a calomniat pe noi numitul domn în faimoasa sa scrisoare din »Neamul Românesc« încă înainte de apariția »Apărării Naționale«, numindu-ne »trădători ai neamului«, cari ne-am pus în serviciul inamicilor noștri etnici, —

apoi ne convingem pînă la cea mai perfectă evidență că numai intențiuni de pace și bună înțelegere nu putem afla la dl Florea Lupu et Comp. Dacă dl Dr. Blindu ar cunoaște toate fazele acestea și dacă ar fi cooperat la stabilirea acestei înțelegeri, căci cea din Mai 1905 de mult se stînsese, ceea ce dl Blindu, neinteresîndu-se despre cele ce se petrec în tabăra romînă, nu putea să știe, ar fi văzut, că o înțelegere cu oamenii aceia ei inșiși au făcut'o cu nepuțință.

Comisiunea celor opt s'a disolvat însă de sine, o adevărată batjocură și ironie, iar partidele opuse din nou au început a-și urma căile lor separate, întocmai cum făceau și mai înainte și cum fac și astăzi. Deosebirea dintre atunci și acum nu e de loc alta, decît că astăzi și noi avem un organ publicistic și ceea ce avem de obiectat — o facem coram publico, dar nu o facem ca dușmani ai națiunii, după cum ne calomniază contrarii noștri, ci ca fi adevărați ai ei, cari în tot momentul gata sîntem a ne prinde de piept cu oricine ar îndrăzni să profite din aceste desbinări, cari, durere, există între noi. Că contrarii neamului nostru saltă de bucurie cînd văd că între noi nu domnește înțelegerea necesară și noi înțelegem foarte bine și ne sîngeră inima de durere, însă speranța că vom accelera ordinea în tabăra romînă ne dă curaj și perseveranță. De n'ar exista ziarul nostru, situația ar fi tot aceeași, ba chiar mult mai rea, fiindcă ne-am înșela pe noi inși-ne în privința puterii noastre naționale și tocmai în momentul cel mai critic ne-am pute trezi în fața tristei realități, cînd însă poate fi prea tîrziu.

Noi mai credeam și aceea, că prin apariția unui ziar opus nu numai se paralizază acțiunea partidului dela putere, ci se chiar întetește. Sau crede dl Blindu că »zăgneata« nu mai folosește azi nimic și că noi, fără să urmăm exemplului dat de D-sa, adică fără să ne retragem din politică, nu »așteptăm să vedem isprăvile politice ale democrațiilor, ajunși la putere« și vom fi ultimii, cari vom recunoaște cu inimă curată orice merite, ce și le-ar cîștiga pentru neamul nostru, pe care noi mai mult decît oricine dorim să-l vedem

adăpostit în acea »adevărată cetăţie naţională«, de care vorbeşte dl Blîndu? Ne mirăm însă, că fostul nostru tovarăş de luptă şi frate de convingeri astăzi nu ne mai poate înţelege, ei taxează apariţia ziarului nostru de-o adevărată crimă naţională, ca şi când n'ar fi cetit nici un număr din el — ceea ce nu e escius — ei ar jura orbis în ceea ce scrie despre noi »Voinţa Poporului«, care la timpul său şi pe D-Sa l-a taxat în felul ei.

Dar să ne permită fostul nostru tovarăş, dl Blîndu, o întrebare indiscretă: Oare nu cumva Ţi-a trăsut prin minţi să adormeşti spre partidul democratic după o deputăţie ceva? Sau poate vr'o cercetare disciplinară Te-a făcut să aluneci dela principiile oneste, ce le-ai nutrit odată? În orice caz Te compătîmim, rugîndu-Te să primeşti expresiunea sincerei noastre condolenţe.

Apelul de curînd afişat în Cernăuţi din partea comitetului electoral al Romînilor privitor la alegerile comunale prin care se recomandă candidatura mea în corpul II electoral între alţii şi de către dl Dr. Florea Lupu, trebuie c'a surprîns mult pre toţi aceia, cari cunosc referinţele politice din Bucovina şi îndeosebi acelea din tubăra romîneasă. Desrătîndu-se referinţele politice astfel, mă cred îndatorit să dau celor interesaţi precum şi d-lui Dr. Florea Lupu acrişi cari deslăşiri.

Mai întîi ţin să relev: faţă de prietenii mei politici, că paşul, ce sînt necesitat să-l fac de astădată, e numai o consecinţă logică a premiselor, ce le-am obiectat la timpul sau, cînd voiau să mă determine — contra voinţei mele — la o acţiune comună cu dl Dr. Lupu în chestia alegerilor comunale. Eu am afirmat adecă deja pe atunci, că o acţiune comună cu dl Dr. Florea Lupu, al cărui nesinceritate e notorie — ra fi imposibilă.

Prin faptul, că totuşi m'am hotărît la o acţiune comună, am voit numai sa-i conving pre Romîni din Bucovina, îndeosebi însă pre prietenii mei politici, că nenumeratele naufragii, ce a cauzat Dr. Fl. Lupu Romînilor prin politica sa, nu au fost în stare să-l determine pentru o purcedere onestă şi că deci pentru viitor vor trebui să fie Romîni mai precauţi în alegerea conducătorilor lor, dacă doresc să fie feriţi de dăzastre politice. În scurt consîntîrea mea de a fi ales împreună cu dl Dr. Fl. Lupu în comitetul comun de acţiune a avut de scop ca să pot dovedi prietenilor mei, că Dr. Lupu şi sateliţii săi nu sînt de loc accesibili pentru o politică sinceră naţională.

Scopul urmărit l'am şi ajuns, căci afirmările mele s'au adăverit pe deplin. Şi azi vor trebui toţi aceia, cari mi-ar fi putut reproşa, că am lăsat neîncercat momentul de a restabili buna înţelegere între Romîni din Bucovina să aprobe pe deplin atitudinea mea de pînă acu şi să recunoască că o acţiune comună cu Dr. Lupu în afaceri romîneşti e pentru viitor absolut exclusă.

Dr. Florea Lupu a fost acela, care în interesul familiei sale şi al puţinilor săi adepţi a jertfit reuşita Romînilor la alegerile comunale, de-

oarece a insistat într'un mod autocratic şi ipocrit la candidatura astorfel de persoane din partea Romînilor, cari nefînd bine agreate în cercurile politice, au instrăinat pe aliaţii mai puternici ai Romînilor. De s'ar fi uzat Romîni de cu timp într'un mod ieseuit de constelaţia politică din ţară, ar fi putut lesne să cîştige pentru consiliul comun din Cernăuţi eventual chiar şi mai multe mandate, precum le-au avut pînă acu. Dr. Fl. Lupu însă, avînd pururea în vedere numai interesele familiei sale, a ştiut prin fel de fel de machinaţiuni să încurce astfel itele, încît Romîni s'au văzut de odată părăsiţi de toţi aliaţii lor politici.

Spre a nu slăbi poziţia Romînilor, am excitat pînă acu orice moment, din care ar fi putut rezulta că între Dr. Fl. Lupu şi între mine există divergenţe de principiu în afacerea alegerilor comunale. Azi după ce se află Romîni — graţie manevrelor machiavelice din partea d-lui Dr. Fl. Lupu — într'un laberînt, din care numai D zeu ştie cum vor scăpa, nu-mi împune nimic mai mult tăcerea observată pînă acu.

Cu toate că aproape toţi Romîni din Cernăuţi, ţinînd cont de simpatiile mele, de cari mă bucur la majoritatea covîrşitoare fără deosebire de naţionalitate a alegătorilor din corpul II — au dorit să mă candidexze în consiliul comunal, n'a întrelăsat dl Fl. Lupu nici un moment să submineze şansele mele şi pretextînd prietenia sa faţă de învăţători, coi cu orice preţ să oetroeze candidatura adeptului său politic M. Chisanovicî. Toate machinaţiunile întreprinse de dl Lupu în senzul amîntit l-au lăsat însă de astădată de ruşine. La adunarea electorală ţinută în afacere am fost proclamat de candidat cu 114 voturi, pe cînd dl Chisanovicî a intrunit numai 6 voturi.

Ce priveşte ţinuta ostilă a d-lui Dr. Lupu ca nu m'a scos din rezerva ce m'am împus-o

Prietenilor mei, cari în vederea rezultatului măgulitor, ce l'am obţinut la aceasta adunare, credeau că dl Lupu ar fi acuma îndatorit să susţină chiar în contra voinţei sale candidatura mea, li recomandam să aştepte cele ce le va aduce viitorul.

Astfel fînd am fost necesitat să admit ca dl Lupu să redigeze xisele apeluri electorale prin cari ştie să recomande candidatura mea în termîni proprii numai lui. Eu din partea-mi ştieam prea bine, că dl Lupu, sub pretest de a promova dorinţele naţionale ale Romînilor, urmărea numai interesele sale propriie, mai ales însă a provoca în acest fel aparenta ea şi cum D-Sa şi sateliţii săi şi-ar fi aflat legătura pierdută cu naţionalii săi.

Trebuieam însă să tac, căci presimţiam cum se apropie momentul în care dl Dr. Lupu i-şi va depune masea pentru a-şi arăta adevărată sa faţă.

Intr'aderăr așa s'u şi întîmplat. Deabia ce a redactat dl Dr. Lupu apelul electoral şi l'a afişat cu sîmăturile membrilor din comitetul electoral, s'a întrepus din nou pentru candidatul său.

Incunjurîndu-se cu aureola nespusei simpatii pentru învăţătorime, prin care nu cred că va mai pute seduce pre cineva, a încercat a susţinea

carăşi candidatura lui Chisanovicî.

Dl Lupu n'a pierdut însă din vedere că ori ce candidatura a unui alt Romîn în corpul al II, mai ales cînd va continua el cu agitaţia fără măsură pentru acesta, nu poate decît să submineze candidatura mea proprie; dar tocmai aceasta a intenţionat D-Sa.

Pe deoparte îi părea timpul bine-venit a repeţi cochetaţia cea atît de seducătoare cu învăţătorimea, pe de altă parte momentul dat a mă discreditat politiceşte. În acelaş timp dl Lupu a fost nutrit şi dulcea speranţă că va putea trece în faţa hîni ca conducătorul romînilor uniţi.

Din toate aceste nu i-a succes nimic; mie însă totul. Mi s'a oferit posibilitatea să probez cea ce poate sub alte referenţi numai cu greu as fi putut proba.

Am reuşit să conving prietenii mei că dl Lupu a ramas nepocăit, că el continuă a susţine şi mai departe politica sa de clică, să-i conving despre dispregul cel are acest bărbat pentru voinţa adevărată a poporului care ştie să o sacrifice la ori ce moment cînd e vorba de o consideraţie faţă de persoana proprie.

Cunoaştem prea bine osebîtul interer ce l are dl Lupu împreună cu unul din companionii săi ascunşi al face tocmai în acest moment pe patriotul romîn; i-ar plăce foarte, să poată adăugi, încheînd socoteala, bîlanşului său aceasta cifră însemnată dela care-şi promite atît de mult.

Voiu reveni în afacere cu o altă ocazie.

Încheînd scrisoarea de faţă declar că de astăzi înainte renunţ la ori ce comunitate cu Dr. Lupu şi adepţii săi, că atît eu cît şi prietenii mei nu putem recunoaşte nici o legătură între elementele naţionale ale poporului nostru şi persoanele de mai sus şi că în consecinţa acestei declaraţiuni nu pot decît să renunţ la ori care vot care mi s'ar atribui cu ocazia alegerilor iminente din partea acestora.

I-mi dau bine sama că în faţa agitaţiei turbate ce se va deslănşui deacum cu o forţă şi mai vehementă din partea d-lui Lupu, nu-mi mai pot promite reuşita alegerii mele în consiliul comunal. Cu toate aceste însă m'am crezut dator să lămuresc publicul neinformant despre momentele cari l'au decis pre dl Lupu a proclama candidatura mea şi cum vine că azi se află pe apelul afişat numele meu împreună cu cel al D-Sale.

Dori Popovici.

Lămuriri şi destăinuiri.

Declărînd din capul locului, că scopul şirelor de faţa nu este altul, decît să restabileasca adevărul falsificat de »Voinţa Poporului«, şi să reducă afirmările ei, privitoare la persoana mea, la adevărata lor valoare, mă voi sili sa păstrez sînge rece în aceste discuţie odioasă.

Dacă şirele aceste ar fi menite, să iniţieze o discuţie cu »Voinţa Poporului« sau cu patronii ei pe tema injuriilor şi a iuztelor personale, abordată de aceştia cu atîta uşurinţă şi lipsă de respect faţă de cetitori şi de vaza presei romîneşti, ele ar trebui să fie ţiute în noul limbaj ziaristic, inventat de »Voinţa Poporului« pentru contrarii ei politici, ceea ce mi-ar fi cu atîta mai

uşor, cu cit imi stă la îndămină bogatul ei vocabular.

Domnii democraţi pot fi liniştiţi. Eu nu voi pune în practică proverbul germin »zu einem groben Klotz gehört ein grober Keil«, nu mă voi lua la întrecere cu »Voinţa Poporului« în expresii de surugiu şi îi recunosc fără regret indiscutabila întăitate pe acest teren, precum conced patronilor ei trista celebritate, la care au ajuns prin felul lor de discuţie şi argumentare.

După aceste şire întroducătoare să trecem în medias res.

Apariţia ziarului »Apărarea Naţională« a surprîns întru citva lumea romîneasă, depriusă cu jugul impus tuturor Romînilor bucovineni prin terorismul partidului pseudodemocrat. O mînă de bărbaţi, formînd nu numai legal, ci şi prin înrudirea caracterelor egoiste o singură familie, acaparase cu puţini ani în urmă eirma afacerilor noastre obşteşti şi dicta întregului popor romîn soarta sa pe aceste plaiuri.

Din nefericire ţesuse indrasneala cu care săvârşise ei »lovitura de stat«, precum şi netăgăduita inteligenţă şi capacitate a unora dintre dînşii, o aureolă de un luciu — dubios în jurul frunţii lor, care a orbit, cu toată falsitatea lui, pre mulţi nepricepuţi. Cei ce se încălziau momentan la noul soare cu mai multe feţe, nici habar n'aveau, că şi Alcibiade fusese un spirit superior şi a adus totuşi atîta nenorocire patriei — mume. Cei cu vederi clare stăteau îngroziţi deoparte, pînă ce s'au recules la pasul hotărît şi bărbătesc, care este edarea ziarului independent »Apărarea Naţională« în al cărui prim număr şi-au desfăşurat programul de viitoare activitate. Totuşi sinceritatea lor n'a aflat îndată crezămînt şi inimioştea dovedită de dînşii a fost în parte interpretată drept curajul unor aventurieri politici, setoşi de putere. Lumea nu putea, simplamente, crede, că la noi se mai poate face ceva bun, că acţiunea începută izvoreşte din sinceră iubire de neam, din nefăţirită dragoste pentru popor. Ea a cerut un program detaliat, a cerut numele celor grupaţi în jurul ziarului. Noi, neavînd nimic de ascuns, am dat şi numele şi programul cel mai intransigent naţional de pînă acuma.

Pe domnii democraţi francheţa şi sinceritatea noastră i-a scos din sărită. Aflîndu-se în situaţia neplăcută a ţiganului din poveste, care şede pe şapte perine în capul mesei împărăteşti, dar simţeste cum pierde una cîte una la descoperirea mişeliilor sale, au dat năvală cumplită asupra noastră, crezînd că ne vor îneca într'un potop de injurii şi grosolanii cu tot programul nostru.

Furia lor s'a deslănşuit cu o vehemenţă elementară mai ales asupra capului meu, a urzitorului acestui program, împodobindu-mă cu atîtea »epitete ornante«, cîte au putut ei afla în această materie în limba măturătorilor de stradă.

Eu am lăsat anume să treacă o bucată de vreme pînă la răspunsul meu, pentru ca să se poată calma spiritele, să se poată linişti valorile pasiunilor excitate. Însă nici acuma nu voi reaga la sumedenia de injurii, cunoscînd vechiul

obiectul al domnilor democrați, ci voi dovedi numai sine ira et cum studio că armele întrebuițate de dinșii în contra mea de când mi-am atras dușmănia lor refuzând a mă înhăma la carul lor cu marfă de contra-bandă, au fost numai *mînă și perfidia*.

Hotărîndu-mă odată la acest răspuns, am avut intenția, să arăt mai întîi tendința vădită a »Voinței poporului« de a micșora valoarea reală a programului nostru prin tot felul de mistificări tendențioase, denaturări răutăcioase și cîrtiri jocosnice sau ridicularizări bătărane și voiam să dovedesc, că ea confundă conștient pentru a aduce în eroare un *program de activitate viitoare* cu un *raport despre ceva trecut*. Voiam mai departe să li aduc domnilor democrați aminte, că poporul rutean ort. or. însuși — și numai acesta ne împoartă cu privire la biserica noastră, iar nu scursura galițiană gr. cat. — numește biserică, căreia se închină în graiul său: zerkwa woloska adică: biserică romînească, și voiam în fine să le zic, că atît aici cît și în chestia tricolorului nostru rîvna lor de a fi *mari istorici* îi trădează ca *foarte mici naționaliști*. Căci nu naționaliști, ci adevărați dușmani ai națiunii lor se numesc acei indivizi, cari făcînd abuz de poziția lor cîrmuitoare și prostituînd »maudatul țărănesc« ce-l au, caută în lupta politică cu frații lor, arme pentru inimizii neamului nostru, înlesnindu-li sau conlucînd direct cu ei la zugrumnarea lui pe terenul politic, la nimicirea lui pe terenul național.

Dela toate aceste abstau însă, căci pe domii democrați nu-i poți convinge cu argumente, iar valoarea programului nostru a fost nu numai la noi în țară recunoscută, ci apreciată și de cele mai valoroase ziare și reviste romînești, cari se mai ocupă de soarta Romînilor bucovineni, precum »Liga Neamului«, »Neamul Românesc«, »Sămănătorul«... ș. a.

E foarte adevărat, că și persoana mea a fost luată în scut de cătră »Apararea Națională« față de injuriile »Voinței Poporului«, totuși numai eu poșed cheia dela acel sertar, în care au zăcut pînă acumă închiate unele mici secrete private la purtarea cavalească și cînstită a domnilor democrați față de mine, cari secrete tot dinșii mă necesitează să le destăinuiesc, ceea ce voi face în numărul viitor.

(Va urma.)

Iorgu G. Toma.

Dela frații din Ardeal.

Ziarul savanților profesori dela universitatea din Cluj »Erdélyi Hirlap« a ajuns nu mai știm la al cîtelea articol privitor la »uneltirile valahe« dela expoziție. Intre altele scrie:

»Nevrednicilor să li se ia favorurile; averile ce au răpit în virtutea dreptului, și dreptății, să li se confiscate; drepturile excepționale trebuie abrogate«... Toate acestea le scrie sus numita toaie la adresa noastră a Romînilor.

Cu drept cuvînt zice »Tribuna«: »Nu e așa, că ziaristi de aceștia sint copii de casa nebulilor?«

Poate din cauza aceasta nu ordonează ministrul de culte contele Apponyi cercetare

în contra profesorilor săi pentru agitație și ură împotriva unei naționalități, căci conform legilor statului numai decît ar trebui să o facă.

* * *

Ziarul »Az Ujság« a anunță: »Redactorul ziarului de aici »Poporul Romîn« dl Birăuțiu, fusese dat judecării pentru mai multe articole scrise împotriva guvernului. Birăuțiu temindu-se că și va pierde existența și averea în urma acestor procese. S'a decis să vîndă ziarul pentru suma de 14 mii coroane deștatului din Caransebeș Const. Burdia, care a pus condițiunea ca ziarul »Poporul Romîn« să fie de azi înainte ziar guvernamental. Aceste tratări nu s'au făcut din ordinul, dar cu cunoștința guvernului ungar, iar Birăuțiu a căzut de acord cu propunerea lui Burdia. La intîia infățisare a proceselor lui Birăuțiu procurorul a retras acuizarea. Birăuțiu avînd renunșări de conștiință de cele ce făcuse, i-a comunicat acest lucru deputatului naționalist Dr. Vlad, așa că Romîni s'au decis să rescumpere ziarul. Burdia însă refuză primirea sumei de rescumpărare și considerînd fapta lui Birăuțiu ca o călcare de contract, a făcut un denunț procurorului. Se va începe o anchetă, dela care se așteaptă descoperiri politice senzaționale(?)» Dr. Vlad va face o interpelare în cameră în această chestiune.

* * *

Biserica Sf Nicolae din Brașov luînd în considerare pericolul, în care erau să ajungă școlăle romîne din Brașov prin lipsa de mijloace materiale suficiente, a oferit școlălelor romîne — la propunerea comitetului parohial — o subvenție anuală de 50000 cor., adică pe lingă ajutorul anual de 25000 cor. alte 25 mii. Subvenția va fi suspendată numai în cazul »cînd organizația școlălelor s'ar schimba, cînd s'ar știrbi autonomia școlălelor și în genere cînd s'ar călca din orice parte drepturile imprescriptibile ale forurilor administrative școlare confesionale, drepturi garantate prin legi«. Sinodul a votat aproape unanim subvenția pentru școlăle. Jertfa aceasta măreată a bisericei romînești față de școlălele romînești din Brașov va umplea — de sigur — cu mare bucurie inimile tuturor Romînilor.

* * *

Tot mai mult e impusă limba maghiară și la oficiile din Fiume. De curînd guvernul a dat ordin ca matriculele să fie purtate în Fiume în 2 limbi: ungereste și italienește. Reprezentanța orașului Fiume a protestat energic și a declarat că dacă ministrul Andrassy — acest sincer prietin al popoarelor nemaghiare și dușman al agitatorilor — nu retrage ordinațiunea sa, orașul Fiume renunță la conducerea matriculelor și purtarea matriculelor o închină statului. Se așteaptă cu interes răspunsul ministrului.

Știri locale și din țară.

Clubul romîn din Suceavă. La adunarea generală, care a aflat loc de curînd s'a constituit comitetul în următorul mod: prof. Vasile Bumbac, președinte; secr. la trib. Iorgu G. Toma, vicepreședinte; inspectorul N. Tarasievici, bibliotecar; prof. Emanuel Antonovici, casier; prof. A. Comoroșan secretar; d-nii A. Halip, Tomoiaga și Taniac membri fără funcție.

Filiala Societății Școlăle Romîne din Suceava în Cernăuț va ține adunarea generală ordinară Duminică în 30 l. c. la oarele 3 p. m. în Palatul Național. Ordinea de zi: 1. Raportul comitetului. 2. Alegerea comitetului. 3. Eventuale. Iancu cav. de Cuparencu, președinte, Alexandru Buga, casar, Ernest Rabener, secretar.

Din Ropcea primim o corespondență mai lungă, încălită de peste 20 de locuitori că nune bun din comuna aceasta, prin care se exprimă părintelui exarh Palievici mulțumită pentru atitudinea sa hotărîtă în consiliul comunal față de încercările proprietarului Achner de a ciștiga pentru sine o parte din toloaca sătească. Atragem atenția comitetului țării asupra încercărilor lui Achner de a se îmbogăți pe sama comunei.

Reuniunea de cîntare »Ciprian Porumbescu« în Suceavă va ține adunarea generală Duminică în 30 Decembrie n. a. c. la oarele 4 p. m. în sala Clubului Romîn. Ordinea de zi: 1. Cuvînt de deschidere din partea președintelui reuniunii. 2. Raportul funcționarilor. 3. Alegerea comitetului nou. 4. Propuneri eventuale. În numele comitetului: Severin Procopovici, președinte, Victor Morariu, secretar.

Societatea acad. pentru ajutarea studenților bolnavi a ținut în 9 Decembrie adunarea generală, la care s'a constituit comitetul în următorul mod: prof. Dr. Friedr. Kleinwächter, președinte, prof. Dr. Teodor Tarnavski, prof. Dr. Friedr. Wahle, Dr. Moise Iencin, vicepreședinți, Gavril Telegă, casar, Aurel Morar, secretar; Dimitrie Logigian, controlor, Cornea Cornean, Nicolae Stinghe, Ilie Enea, Silviu Dragomir, Salomon Stecher; ca substituți: David Schajowicz, Petre Michaelow, Avram Imbroane; în comisii revizuitoare: Victor Herman, Nicolae Popovici, Srul Katz.

Știri din lume.

Cinci sute condamnări la moarte. În Polonia rusască au fost condamnați la moarte în ultimele 6 săptămîni 500 oameni; toți acești condamnați au fost deja trecuți la cele eterne. Că nu toți condamnați au fost și vinovați dovedește și faptul că în Varșovia au fost executați 4 condamnați a căror vinovație nu era deplin dovedită. Ordinul Țarului de suprimarea pedepsei venînd prea tîrziu, nechibzuința tribunalului a înroșit scările eșafodului cu sînge nevinovat.

Creșterea Ovrailor în România iea, după revista »Șezătoarea Săteanului« un avînt înspămîntător. Dintre datele statistice oficiale amintim numai că pe cînd în București cei 250.000 creștini ortodoxi au sporit în anul trecut cu 470 născuți, cei 30 000 Jidani au sporit cu 388 născuți. De va merge tot așa și în Muntenia preste vreme scurtă vor fi localitățile jidovite ca și în Moldova.

Anarhie în Persia. În unele părți ale Persiei a izbucnit revoluție, pentru că un fiu al Șahului a intrat cu călăreții săi prin sate și a pretins din nou dările, pe cari locuitorii le plățiseră odată. S'a dat deja o luptă singeroasă între revoluționari și trupele prințului. Prințul a fost bătut și a luat-o la fugă lăsînd mulți morți pe cîmpul de luptă. Șahul e grav bolnav, dar poporul nu e de loc îngrijat pentru boala Șahului.

Consult de medici la palat. Simbătă la oara 11 a. m. a avut loc la palatul regal romîn un consult între d-nii doctori Norden și doctorul general Teodori. Ambii medici au găsit excelentă starea sănătății M. S. Regelui. Doctorul Norden, scrie »Conserv.«, care se află de două zile în București a examinat eri și azi pe M. S. Regele și a constat, cu o vie satisfacțiune că starea sănătății Sveranului s'a îmbunătățit simțitor. Distingul profesor vienez crede însă că dacă Majestatea Sa ar fi prelungit încă pentru citva timp repausul ce i-se prescrisese, îmbunătățirea stărei sănătății s'ar fi accentuat și mai mult.

Furt la ministerul finanțelor din Serbia. Un furt îndrăzneț s'a comis la ministerul de finanțe. Dela secretarul acestui minister a dispărut spre seară suma de 10000 lei. Secretarul ministerului, Andrei Petrovici, acuză pe șeful biroului său pentru că nimeni altul afară de dînsul n'a călcat în birou dela deschiderea lui. Petrovici a restituit din caseta sa particulară banii dispăruiți. S'a orînduit o anchetă. Afacerea furtului dela ministerul de finanțe sîrbesc a luat, după știrile mai nouă, o întorsătură senzațională.

Șeful de secțiune Manoilovici a declarat prefectului poliției, că el este autorul furtului, pe care l'a săvîrșit din cauza mizeriei.

Imbunătățire la băile din România. Dl Valeriu Pușcariu, șeful serviciului minelor din ministerul de domenii, a cerut d-lui ministru de domenii un credit de 900.000 lei pentru ca pînă la deschiderea stagiunii viitoare a băilor statului, să li-se aducă o serie de imbunătățiri absolut necesare. Dl Pușcariu a mai cerut d-lui ministru un credit de 3.300.000 lei pentru-ca în termen de 5 ani, să se aducă stațiunilor balneare: Govora, Călimănești și Lacul Sărat, un întreg program de imbunătățiri cerute de igiena și de confort, spre a le face accesibile și străinilor, nu numai Romînilor. În total se vor cheltui 2 milioane pentru Govora, 1.200.000 pentru Călimănești și 1.000.000 pentru R. Sărat.

Italianii susținînd școlile romîne din Macedonia. De cînd și sangiacul Serfice, serie »Romînul dela Pind«, a fost cuprins în Macedonia, adică în provincia peste care se întinde acțiunea reformatoare a Europei, un ofițer italian de jendarmerie s'a stabilit în orașul Efasona, care este reședința de caimacan (subprefect). Avînd și copii, el a căutat să se informeze care școală, cea greacă, ori cea romînă, ar putea da o instrucțiune mai bună și mai solidă fiilor lui. De aceea a vizitat cu deamănuntul ambele școli, și în urma acestor cercetări și-a putut face convingerea că școlă romînă stă cu mult mai pre sus decît cea greacă din toate punctele de vedere. Ofițerul italian dar și-a trimis copiii la școlă romînă. Inșă, a doua zi dela acest lucru, care n'a fost îndrăzneala consulului grec și a Mitropolitului grec, care, în furia lui era cît p'aci să excomunicpe pe catolicul ofițer italian. Au inscenat fel de fel de intrigi și de calumnii la adresa institutorilor școlăle noastre, și în genere a tuturor Romînilor. Dar n'au izbutit. În furia lor au recurs la Patriarh. Acesta, crezînd că grecizmul e mort dacă un ofițer italian, cu copiii la școlă romînă, cere dela Patriarh îndepărtarea institutorilor romîni din Efasona pe motivul, că acolo n'ar fi romîni și că ei sunt un element de turburări printre populațiune. Bine înțeles, că această cerere absurdă a fost respinsă.

Din public.

De ale însoțirilor. Domnule Redactor! În unul din numerele trecute ale ziarului »A. N.« ați publicat o notiță, din care reiesă, că 39 de însoțiri raiffeisiene voiesc să înființeze în Suceava o Centrală independentă de apucăturile dezastroase ale d-lui Dr. Florea Lupu. Mă miră mult, că nu am fost tras la stat și eu, despre care știe toată lumea, că sint contrar al demersurilor dela centrala actuală și că doresc din toată inima salvarea băncilor raiffeisiene de prăpastia, la care voieste să le ducă dl Fl. Lupu. Sint deci pe deplin conștele, ca să se înființeze cît mai curînd o centrală nouă. Sediul acesteia însă n'are voie să fie în Suceavă, ci în Cernăuț. Părererea mea în privința aceasta o să o motivez într'un articol mai lung, ce o să Vă trimit curînd. Fiînd convins, că afară de cele 39 de însoțiri de pînă acu se vor afla cel puțin mai alte 40 de însoțiri, cari se vor atasa centralei celei noue, doresc isbindă celor, cari lucrează într'un mod cumpătat și bine chibzuit contra apucăturilor demoralizatoare ale lui Florea Lupu. Un Rădăuțan.

Mulțemită publică. Pentru cabinetul de lectură »Țețina« în Roșă au dăruit cărți în decursul anului 1906: soc. acad. »Dacia« 19 cărțicle, George Cantimir 7 cărțicle, Vasile Morăraș 4 cărțicle, Vasile Bordian gimnasiast 3 cărți și George Gărbu 2 cărți.

Subsemnatul comitet se simte plăcut îndătorit a aduce atit susnumitei societăți, cît și susnumiților domni și pe calea aceasta mulțemita cea mai sinceră.

Roșă, 10 Decembrie 1906.

Comitetul.

Prăvălia B. Baltinester, Cernăuț

Deposit de mărfuri de Alpaca și argint de china din de pălării I. Henric Ita Viena, Josif Pichler și fii Graz,

fabricie c. r. de curte W. Bachman și Co. Viena, de papucării Anton Capek Viena, F. L. Popper Chrudim.

Cadouri recomandabile de Crăciun și An nou

fără de o urcare a prețurilor cu toată scumpetea esistenței. Pentru dame și domnișoare noutăți în punguțe de mini, de buzunar, de scrisori și cărți de vizite, tabachieri, casete pentru mănuși, giuvaere, și obiecte necesare pentru îngrijirea minilor. Albumuri cu și fără druguri. Cadre pentru fotografii, utensilii și garnituri pentru fumat și scris. Oglinzi pentru toaletă, bumbi pentru manșete, obiecte franceze pentru împodobitul părului.

Obiecte elegante de călătorii, necesarii, punguțe, geante cu și fără de întocmiri, geante originale Maedler din Lipsca, cutii de pălării pentru dame și domni, etuiuri pentru corturi și umbrele, saci și cergi de călătorie de peluches și păr de cămilă, pleduri engleze pentru dame și domni.

Parfumuri, săpunuri și perii fabricatele cele mai fine de Roger și Gallet, Ideal Hubigant Gustav Lohse, L. T. Siwer Paris. Perii pentru dinți, cap și haine.

Legători de gît, engleze veritabile și din țară de fasonul și mostrul cel mai nou. Scutitori de gulere Cachnells precum și pachește.

Lingerii pentru domni zefiruri englezești garantate, piche alb și în culori moderne, gulere, manșete, bismăli de nas.

Blănării. Gulere și mânecare de blană de Astrachan (persiană) de Skunk, de Jder, Vulpe vinătă, Ținci de pământ tibetani, Sealskin, Rare, Nutria precum și materii de vânat pentru domni și băieți.

Mărfuri de lână și împletituri. Rufe veritabile de Jaeger, și Dr. Lahman, rufe veritabile din păr de cămilă, încălzitori pentru pintece, genunchie, pulpe și mânecute de tot felul, pieptărașe de lână pentru dame și domni, ciorapi, cățuni, gamasche, gluge și bașlicuri rominești.

Papucării din piele veritabilă de Box, Chevreaux, Lack, Kliw, Kid, din postav cu tivituri de piele și lac, cu și fără căptușală de peluches și tricot pentru dame, domni, copile, băieți și copilași. — Pantofi de tot felul.

Tot felul de mănuși împletite, de piele, căptușite cu postav și blăniță, glase, Chair, de mătăsă pentru dame, domni, copile și băieți.

Galoși și șoșoni, fabricatele cele mai fine, călcie de gună.

Pălării cele mai fine de loden, păslă, peluches, moi și virtuose în culorile și fasonurile cele mai nouă, jobenuri și chapeaulacuri.

Recvisite pentru vînat. Tot felul de puști și revolvere, precum și ori ce munițiune. Torbe de vînat și gumașe, scaune portative de cîmp.

Haine pentru copii, mântăluțe, rochițe, bonete și palăriuțe. Fuste și scufii pentru dame din cele mai fine.

Lornete veritabil-achromatiche, sticle de fabricatul cel mai fin francezesc.

SCHMIEDT & FONTIN

◆ magazin cu drogue, chemicalii, vâpseli și parfumerii. ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cîmpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concese droguștilor.

Preparate nutritoare pentru copii și bolnavi.

Contra tusei și răgușelei:

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de malț și din extract de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neîntrecute pentru stărpirea insectelor, guzanilor și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articoli de fotografie. Săpunuri de toaletă din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și vâpseli, utensilii pentru desen și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, vâpseli pentru email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar, sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite ferestele mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul rufelor și cerneală pentru a semna rufe.

Comandele din provincie se efectuează repede.

Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de vâpseli la dispoziția interesenților.

Cumpărați numai dela

Prăvălia Romînească

CERNAUȚI

strada principală No. 3.

Stampile de cauciuc
fornizează cu prețuri ieftine
în orî ce formă și mărime
Leon König
Cernăuț, piața principală 6.

